

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.500.2024.

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację z 13 września 2024 r., numer 4656, Pana Posła Michała Wójcika w sprawie w sprawie dofinansowania wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Rada Ministrów przyjęła cztery programy, na mocy których prawie 200 tysięcy pracowników samorządowych zostanie objętych wsparciem i otrzyma dodatki motywacyjne w wysokości 1000 zł brutto w latach 2024 – 2027. Wśród rzeczonych programów wymienić należy:

- „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024–2027”;
- „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027”;
- „Dofinansowanie wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka na lata 2024-2027”;
- „Dofinansowanie wynagrodzeń w postaci dodatku motywacyjnego oraz kosztów składek od tych wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w samorządowych instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 na lata 2024–2027”.

Kwota środków przeznaczonych na realizację rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024–2027 wynosi 6 721 400 000 zł, z tego: 960 200 000 zł w roku bieżącym, 1 920 400 000 zł w roku 2025, w roku 2026 - 1 920 400 000 zł, zaś w roku 2027 - 1 920 400 000 zł.

Na realizację rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024–2027” w całym okresie jego trwania przeznaczone zostanie 1 161 300 000 zł, z tego w roku 2024 – 165 900 000 zł, w roku 2025 – 331 800 000 zł, w roku 2026 – 331 800 000 zł, w roku 2027 – 331 800 000 zł.

Środki zabezpieczone na realizację rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka na lata 2024–2027 to 157 500 000 zł., z tego na rok 2024 – 22 500 000 zł, w roku 2025 – 45 000 000 zł, 45 000 000 zł w roku 2026 i 45 000 000 zł w roku 2027.

Łączna kwota środków przeznaczonych na wypłatę dodatków motywacyjnych w ramach rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń w postaci dodatku motywacyjnego oraz kosztów składek od tych wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w samorządowych instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 na lata 2024–2027” w całym okresie jego realizacji wynosi 2 079 200 000 zł, z czego w roku 2024 przeznaczono 231 400 000 zł, zaś w kolejnych latach planuje się przekazanie: w roku 2025 – 539 300 000 zł, 615 900 000 zł w roku 2026 i 692 600 000 zł w roku 2027.

Program „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024–2027” obejmuje tylko pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego lub na ich zlecenie (na podstawie art. 25 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej). W tym miejscu należy podkreślić, że programy rządowe mają za zadanie dofinansowywać jednostki samorządowe- jednostki organizacyjne pomocy społecznej lub prowadzone na ich zlecenie, a nie podmioty prywatne. Zgodnie bowiem z przepisem art. 25 ustawy o pomocy społecznej organy administracji rządowej i samorządowej mogą zlecać realizację zadania z zakresu pomocy społecznej, udzielając dotacji na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zleconego zadania organizacjom pozarządowym, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 tej ustawy, prowadzącym działalność w zakresie pomocy społecznej. Do zlecania tych zadań stosuje się przepisy ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Tym samym podmiotami mogącymi realizować zadania pomocy społecznej na zlecenie zgodnie z ww. art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie są osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania.

W Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie są prowadzone prace nad modyfikacją ww. programów.

Przyjmując ww. programy, Rada Ministrów wyszła naprzeciw oczekiwaniom blisko 200 tysięcy samorządowych pracowników, w tym pracowników systemu pomocy społecznej realizujących zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej pracujących w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej. Wprowadzone rozwiązania są również znaczącą formą wsparcia samych samorządów w realizowanych przez nie zadaniach własnych i odpowiedzią na wieloletnie apele pracowników systemu pomocy społecznej. Można zatem założyć, że udzielone samorządom wsparcie pozwoli na podwyższenie wynagrodzeń pozostałych pracowników samorządowych – w zależności od struktury organizacyjnej ustalonej w danym samorządzie i lokalnych potrzeb.

Podstawą ustalania poziomu wynagrodzenia pracowników samorządowych - w zależności od zajmowanego przez nich stanowiska, posiadanego wykształcenia oraz stażu pracy - są przepisy wydane na podstawie ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1960), określające zasady wynagradzania tej grupy pracowników, pozostawiające kwestie ustalania całkowitej wysokości ich wynagrodzenia w gestii pracodawców samorządowych. Mowa o:

- rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.);
- regulaminie wynagradzania wydawanym przez pracodawcę samorządowego.

Warto zauważyć, że przyjęta przez Parlament została ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, której celem jest zbudowanie nowego systemu finansowania zadań realizowanych przez samorządy.

W odniesieniu do pytań o pracowników realizujących zadania z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów należy dodatkowo wyjaśnić, że są to zadania zleczone, a nie zadania własne gminy. Gminy otrzymują, na ich realizację dotację z budżetu państwa na koszty obsługi (obejmujące między innymi wynagrodzenia pracowników), równe 3%

otrzymanej dotacji na świadczenia rodzinne. Decyzja o rozdzieleniu otrzymanej dotacji na koszty obsługi zadań, w tym podjęcie decyzji o ustaleniu wysokości pracowników je realizujących, czy o ewentualnym podwyższeniu ich wynagrodzeń, należy więc do pracodawcy – wójta, burmistrza, prezydenta lub kierownika ośrodka pomocy społecznej.

W aktualnie obowiązującym stanie prawnym nie ma możliwości dofinansowania, w postaci dodatku motywacyjnego, wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, realizujących zadania, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44, z późn. zm.) na podstawie:

- rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027”;
- rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń w postaci dodatku motywacyjnego oraz kosztów składek od tych wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w samorządowych instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 na lata 2024-2027”.

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej rozumie i docenia pracę wszystkich pracowniczek i pracowników samorządowych. Wprowadzając ww. programy wskazano niedofinansowane w poprzednich latach zadania realizowane przez samorzady z zakresu pomocy społecznej. Jednocześnie w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej rozpoczęły się analizy dotyczące wprowadzenia systemowej zmiany w takich obszarach jak pomoc społeczna oraz system świadczeń rodzinnych. Pracami analitycznymi objęto także kwestie wynagradzania pracowników zatrudnionych do realizacji tych zadań, które będą prowadzone i konsultowane z udziałem strony samorządowej.

W Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej powołano również Zespół ds. Reformy Systemu Pomocy Społecznej, złożony z ekspertów, praktyków oraz osób ze świata nauki. Jednym z zadań zespołu jest wypracowanie rozwiązań systemowych dotyczących wsparcia kadr pomocy społecznej, między innymi w kwestii związanej z ich wynagrodzeniami, jak również w innych aspektach ich pracy.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Aleksandra Gajewska

Sekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/